

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ

София, бул. "Христо Ботев" №55, п. код 1040, тел. централа 98511xxx, факс 981 37 36

УТВЪРДИЛ:

ИНЖ. ТОНИ КРЪСТЕВ

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

Програма за опазване на горите от пожари

Изготвена в изпълнение на Оперативна цел 3 „Повишаване на ефективността на превенцията и борбата с горските пожари и незаконните действия в горите” от Стратегическия план за развитие на горския сектор в Република България (2014-2023г.)

**Февруари, 2017 г.
гр. София,**

Опазването и защитата на горите от пожари са посочени в Подприоритет 3.5 „Създаване на условия за опазване и подобряване на околната среда в регионите, адаптиране към настъпващите климатични промени и постигане на устойчиво и ефективно използване на природните ресурси“ на Националната програма за развитие: България 2020. Като една от областите на въздействие за реализация на подприоритета е посочено предотвратяването и адаптирането към негативните последици от изменението на климата върху водните ресурси и екосистемите – планираните дейности следва да са насочени към адаптиране на районите към промените в климата и опазване на екосистемите, в т.ч. оценка на икономическото въздействие от изменението на климата върху различни икономически сектори; поддържане, възстановяване и изграждане на инженерна инфраструктура и др. Конкретно към горския сектор са насочени мерки по превенция и защита от горски и полски пожари - осигуряване на методи и технически средства за реализирането им; устойчиво използване и управление на горските ресурси.

Превенцията и защитата на горските територии от пожари са залегнали, като приоритетни и в Националната стратегия за развитие на горския сектор в Република България за периода 2013 - 2020 г. (НСРГСРБ 2013 - 2020), и в Стратегическия план за развитие на горския сектор в Република България 2014-2023г. (СП

Поради факта, че най-значимите предизвикателства пред горския сектор през последните години са свързани с въздействието на климатичните промени върху горите, начините за тяхното адаптиране към измененията на климата, както и съхраняването и поддържането на биологичното и ландшафтното разнообразие в горските територии проблемите със защитата на горите от пожари са сред първостепенните ангажименти на всички собственици, ведомства, организации и обществото като цяло.

В Стратегическия план за развитие на горския сектор в Република България 2014-2023г. и по-конкретно в дейностите по Оперативна цел 3 „Повишаване на ефективността на превенцията и борбата с горските пожари и незаконните действия в горите“ е залегнало разработването на **Програма за опазване на горите от пожари**. Тя е пряко свързана и с Мярка 1.3. „Повишаване на ефективността на превенцията на горските пожари и борбата с незаконните действия в горите“ на НСРГСРБ 2013 – 2020.

Настоящата **Програма за опазване на горите от пожари** е разработена от Междуведомствена експертна работна група, създадена със Заповед №338/22.02.2016 г. на изпълнителния директор на ИАГ, включваща представители на МЗХ, НСЗП-МОСВ, ИАГ, ГД ПБЗН-МВР, ЛТУ, ИГ при БАН, НСОРБ, Асоциация ОГ, ДП по чл. 163 от ЗГ, ДФ „Земеделие”, РДГ и др.

Основните раздели на Програмата са следните:

1. Подобряване на нормативната уредба, касаеща опазването и защитата на горските територии.
2. Изготвяне и верифициране на Национална схема на единна система за наблюдение, ранно откриване и оповестяване на горски пожари.
3. Изграждане на единна система за наблюдение, ранно откриване и оповестяване на горски пожари.
4. Засилване на наблюдението и контрола от страна на местната и изпълнителната власт върху дейностите в земеделските територии по време на пожароопасния сезон.
5. Осигуряване на необходимото техническо оборудване от държавните предприятия/ДП/ по чл. 163 от ЗГ, общини, недържавни и други собственици на горски територии за наблюдение и непосредствено гасене на горски пожари.
6. Осигуряване и поддържане на необходимото специализирано техническо оборудване за нуждите на МВР – ГД ПБЗН.
7. Създаване, подобряване и поддръжка на противопожарна инфраструктура.
8. Разработване на медийни стратегии за създаване на обществената нагласа за недопускане на пожари в горите и тяхното системно реализиране.
9. Привличане и изграждане на ефективно партньорство с неправителствени организации, движения и сдружения към съвместни действия за опазване и защита на горите от пожари.
10. Укрепване на капацитета и подобряване на взаимодействието между институциите при осъществяване на превантивни и гасителни дейности, свързани с опазването и защитата на горите от пожари.
11. Обучение и подготовка на целевите групи за опазване и защита на горите от пожари чрез разработване и реализация на система от курсове.
12. Разработване и внедряване на система за оценка на риска от горски пожари.

Всички раздели на програмата са структурирани в таблица, с конкретни отговорни институции, свързани институции, периоди на изпълнение на всеки раздел и очаквани резултати.

Програма за опазване на горите от пожари

Дейности	Отговорни институции	Свързани институции	Период на изпълнение	Очаквани резултати
<p>1.Подобряване на нормативната уредба, касаеща опазването и защитата на горските територии, чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Преглед и анализ на съществуващата законова и подзаконова уредба за опазване и защита на горите от пожари; - Разработване и реализиране на предложенията за изменение и допълнение на законовата и подзаконова нормативна уредба. 	<p>ИАГ-МЗХ, ГД ПБЗН – МВР, МОСВ</p>	<p>РДГ, СД/РД ПБЗН, ДП по чл. 163 от ЗГ</p>	<p>2017 – 2019 г.</p>	<p>Изготвен анализ на нормативната уредба, касаеща опазването и защитата на горските територии. Реализирани изменения в законовата и подзаконова нормативна уредба.</p>
<p>2.Изготвяне и верифициране на Национална схема на единна система за наблюдение, ранно откриване и оповестяване на горски пожари.</p>	<p>ИАГ-МЗХ</p>	<p>ДФЗ, ГД ПБЗН, ДП по чл. 163 от ЗГ</p>	<p>2017 г.</p>	<p>Одобрена и предоставена на ДФЗ Национална схема на единна система за наблюдение, ранно откриване и оповестяване на горски пожари.</p>
<p>3.Изграждане на единна система за наблюдение, ранно откриване и оповестяване на горски пожари.</p>	<p>ИАГ-МЗХ, РДГ, ГД ПБЗН – МВР</p>	<p>СД/РД ПБЗН, ДФЗ, ДП по чл. 163 от ЗГ</p>	<p>2017 – 2022 г.</p>	<p>Изградена и действаща единна система за наблюдение, ранно откриване и оповестяване на горски пожари.</p>
<p>4.Засилване на наблюдението и контрола от страна на местната и изпълнителна власт върху дейностите в земеделските територии по време на пожароопасния сезон чрез: 4.1 разработване и въвеждане на програма за наблюдение и контрол върху дейностите в земеделските</p>	<p>ИАГ-МЗХ, ГД ПБЗН – МВР, ДФЗ, МОСВ МЗХ, ГД ПБЗН</p>	<p>РДГ, СД/РД ПБЗН, ДП по чл. 163 от ЗГ ДФЗ</p>	<p>2017 – 2023 г.</p>	<p>Подобрен контрол върху дейностите в земеделските територии. Подобрен контрол върху дейностите в земеделските територии.</p>

Дейности	Отговорни институции	Свързани институции	Период на изпълнение	Очаквани резултати
<p>територии по време на пожароопасния сезон;</p> <p>4.2 обучение на собственици на гори и местно население в застрашени от пожари региони за превенция и борба с пожарите;</p> <p>4.3 провеждане на информационни кампании;</p> <p>4.4 провеждане на обучения на доброволните формирования за опазване и гасене на горски пожари;</p>	<p>ИАГ, ГД ПБЗН, МОСВ и др.</p> <p>ИАГ, ГД ПБЗН, МОСВ и др.</p> <p>ГД ПБЗН</p>	<p>Общини</p> <p>Общини</p> <p>ИАГ, ДП по чл. 163 от ЗГ</p>		<p>Подобрени знания и умения за превенция и борба с горските пожари на собствениците на гори и местното население в застрашените региони.</p> <p>Повишено внимание на обществеността за предотвратяване и недопускане на пожари в горските територии.</p> <p>Усъвършенствани знания и умения на участниците в доброволните формирования за гасене на горски пожари.</p>
<p>5. Осигуряване на необходимото техническо оборудване от ДП, общини и други недържавни собственици на гори и горски стопански субекти за наблюдение и непосредствено гасене на горски пожари.</p>	<p>ДП, общини и други собственици на горски територии.</p>	<p>ИАГ, ГД ПБЗН</p>	<p>2017 – 2023 г.</p>	<p>Налично оборудване в противопожарните дела.</p> <p>Повишен капацитет на собствениците на горски територии за непосредствено гасене на горски пожари.</p>
<p>6. Осигуряване и поддръжане на необходимото специализирано техническо оборудване за нуждите на МВР – ГД ПБЗН.</p>	<p>ГД ПБЗН - МВР</p>		<p>2017 – 2023 г.</p>	<p>Налично специализирано оборудване и техника за гасене на горски пожари.</p> <p>Повишен капацитет на ГД ПБЗН за овладяване на горски пожари.</p>
<p>7. Създаване, подобряване и поддръжка на противопожарна инфраструктура чрез:</p> <p>7.1 актуализиране на нормативните изисквания за противопожарна инфраструктура;</p> <p>7.2 създаване, подобряване и ежегодна поддръжка на</p>	<p>ДП, общини и други собственици на горски територии</p>	<p>ИАГ, ГД ПБЗН МОСВ и др.</p>	<p>2017 – 2023 г.</p>	<p>Подобрена и поддържана ежегодно противопожарна инфраструктура в горските територии.</p>

Дейности	Отговорни институции	Свързани институции	Период на изпълнение	Очаквани резултати
<p>лесокултурни прегради, противопожарни просеки, минерализовани ивици, горски пътеки и маршрути;</p> <p>7.3 изграждане/подобряване на хеликоптерни площадки;</p> <p>7.4 изграждане/подобряване на водоизточници за борба с пожарите;</p> <p>7.5 изграждане на горски пътища за борба с пожарите и др.</p>				
<p>8.Разработване на медийни стратегии за създаване на обществена нагласа за недопускане на пожари в горите и тяхното системно реализиране.</p>	<p>ИАГ-МЗХ, ГД ПБЗН – МВР, МОСВ</p>	<p>ДП, общини и други собственици на горски територии</p>	<p>2017 - 2023</p>	<p>Формирана обществена нагласа за недопускане на пожари в горите и тяхното системно реализиране</p>
<p>9.Привличане и изграждане на ефективно партньорство с неправителствени организации, движения и сдружения към съвместни действия за опазване и защита на горите от пожари.</p>	<p>ИАГ-МЗХ, ГД ПБЗН – МВР, МОСВ, НПО</p>	<p>ДП, общини и други собственици на горски територии</p>	<p>2017 – 2023 г</p>	<p>Установено ефективно партньорство с неправителствени организации, движения и сдружения и реализирани съвместни действия за опазване и защита на горите от пожари.</p>
<p>10.Укрепване на капацитета и подобряване на взаимодействието между институциите при осъществяване на превантивни и гасителни дейности, свързани с опазването и защитата на горите от пожари.</p>	<p>ИАГ-МЗХ, ГД ПБЗН – МВР, МОСВ,</p>	<p>ДП, общини и други собственици на горски територии, Областни администрации и др.</p>	<p>2017 – 2023 г.</p>	<p>Подобрено взаимодействие и капацитет на отговорните институции за осъществяване на превантивни и гасителни дейности в горските територии.</p>

Дейности	Отговорни институции	Свързани институции	Период на изпълнение	Очаквани резултати
11.Обучение и подготовка на целевите групи за опазване и защита на горите от пожари чрез разработване и реализация на система от курсове.	ИАГ-МЗХ, ГД ПБЗН – МВР, МОСВ,	ДП, общини и други собственици на горски територии, Областни администрации и др.	2017 – 2023 г.	Обучени и подготвени служители и структури за опазване и защита на горите от пожари.
12.Разработване и внедряване на система за оценка на риска от горски пожари.	ИАГ-МЗХ, ГД ПБЗН – МВР, МОСВ,	ДП, общини и други собственици на горски територии.	2022 г.	Направен преглед и коригиране с нови данни на направената през 2016 оценка на риска от горски пожари за територията на страната.